

REPRESENTACIÓ DEN CAMESTORTES

ALGAIDA, 21 DE FEBRER DE 2009

PERSONATGES

Comitiva de familiars (no parlen)
Arruals acompanyants den Camestortes (no parlen)
Pare den Camestortes
Mare den Camestortes
Arrual Major
Jutge
Fiscal
Rei Carnaval

ESCENOGRAFIA

Munt de papers: Sumari
Llibrot del jutge
Balança. Maça del jutge
Taulas, cadires i bancs

ANOTACIÓ IMPORTANT

Una gran part d'aquest guió es basa en la gesticulació, en el llenguatge no verbal dels personatges. Per aquest motiu és important fer especial esment a la mímica durant tota la representació.

PRIMERA PART

Introducció general

(Entra a l'escenari la comitiva de familiars, seguida del pare i de la mare. Quan s'han assegut, entra en Camestortes escoltat per dos arruals, que el menen del bracet. Quan fa l'entrada en Camestortes, tot són espants dels familiars que es posen a plorar, sobretot la mare que fa una vertadera escena melodramàtica. Seguidament entra l'Arrual Major seguit del Fiscal, amb un posat més estirat que un sou de funcionari.

A continuació entra el Carnaval i amb molta parsimònia se situa al mig de l'escenari i comença el).

**GRAPAT DE DÈCIMES COIXES QUE,
A MODO DE BENVINGUDA
I COM A INTRODUCCIÓ A LA FUNCIO,
RECITA EL REI CARNAVAL**

I

Permeteu que me present:
Jo som el rei Carnaval,
un monarca excepcional
d'ençà des meu naixement.
Tenc un domini potent
damunt tothom desflessat,
gent de gran integridat
que fa bulla, bauxa i festa
i, sobretot fa sa gran gesta
d'exercir sa llibertat.

II

Com que són es Darrers Dies
fins Algaida jo he arribat
i amb molta severitat,
fora patir de manies,
jutjarem ses dolenties
(tot quan mos ha succeït).
Perquè estic ben entristit
de ses desgràcies tan fortes
que culpa den Camestortes
aquest any tots hem patit.

III

Com que hi ha molta de gent,
sa benvinguda vull dar
an es públic assistent
que heu vengut a escolar.
Així és que dic ben rabent
perquè avui estic de bones:
Siau benvinguts senyors,
senyores, amos, madones
i es que no fan coneixerdor (+I)
si són homos o són dones.

IV

Benvenguts tots, nins i nines,
fadrins, fadrines, casats,
separats i divorciats,
mallorquins i mallorquines.
Com un roser sense espines,
amb “talante” de ministre
perquè no som gens racista,
salud també es forasters
i an es quatre “esterengers”
que jo ja conec de vista.

V

I ara vull recomanar
a tota sa concurrènci'
que faceu molt de silenci
perquè ja hem de començar
lo que heu vengut a escoltar
amb molta de simpatia.
No allargam més s'agonia:
Ja mos trobam a ses portes
de jutjar en Camestortes
amb molta categoria.

VI

I vull dir, per acabar,
an es bons espectadors:
Tots ets que avui feim d'actors
ses graci's vos volem dar.
I a ses persones que hi ha,
no vos faceu ses estretes.
Si voleu esser condretes,
ben vives i intel·ligents,
en 'cabar feis-nos contents
unes FORTES MAMBELLETES!

I a continuació: senyores i senyors, amos i mado-
nes, fadrins i fadrines, aixecau-vos i feis gran
silenci perquè, amb gran solemnitat, entra
en escena es Jutge per començar es Judici den
Camestortes.

(Entra es Jutge i tothom en escena es posa dret).

SEGONA PART

Introducció al Judici

(El jutge duu un grossíssim llibrot davall el braç. Figura que és un llibre de lleis. El col·loca damunt la taula i s'asseu a la cadira. Fa un gest amb la mà donant a entendre que els assistents al judici es poden asseure).

JUTGE: Aquest magne tribunal s'ha reunit per jutjar i condemnar aquest homo (*assenyala amb el dit en Camestortes*) de totes quantes desgràcies, desventures i adversitats han succeït a sa vila d'Algaida. En Camestortes és culpable, i així ho demostrarem. En aquest sumari (*assenyala un munt de papers que hi haurà damunt la taula*) hi ha escrites totes ses acusacions. Arrual, procediu a començar es judici.

MARE: (*Plorant desconsolada*) Però si ell no ha fet res! Ai, pobre fillet meu (*tots els familiars ploren*).

JUTGE: (*Autoritari*) Silenci! Ja tendrem temps de xerrar i plorinyar quan haguem condemnat i executat aquesta lacra de sa societat que té per nom Camestortes. Arrual, que comenci es procés.

ARRUAL MAJOR: (*Amb to solemne*). Algaida, dissabte dia 21 de febrer de l'any de nostro senyor de 2009. Compareix davant aquest magne tribunal en Camestortes Tortes, fill de son pare i de sa mare, acusat d'horribles crims, faltes, infàmies, malifetes i altres monstruositats i atemptats que, seguidament, explicarem. (*Pausa*). I amb l'autoritat que m'ha esta conferida deman: ¿Qui jutjarà en Camestortes?

JUTGE: Jo, es gran Jutge Patutge, en nom de sa justícia.

ARRUAL MAJOR: ¿Qui l'acusarà?

FISCAL: Jo, es Fiscal General, en nom des ministeri fiscal.

ARRUAL MAJOR: ¿Qui el defensarà?

PARE: Jo, son pare, en nom de... (*dubte*) son pare...

MARE: (*Interrompent el seu home, plorant*). I jo, que som sa seva mareta, que té una pena molt grossa... ¡Ai pobre fill meu, pobre fill meu!

ARRUAL MAJOR: Si és així, que així sigui. Pot començar es judici sumaríssim contra en Camestortes. (*Dóna la paraula al jutge*). Senyor Jutge...

TERCERA PART

El Judici

ESCENA I

[En un principi, segurament volen parlar del temps meteorològic, però tot d'una, no se sap ben bé per què, es posen a parlar de política]

JUTGE: (*Molt solemne*). Que comenci es procés. (*Al fiscal*).
Senyor Fiscal, principiau...

FISCAL: (*Al jutge, fent-li una capada*) Amb la vènia... (*Es dirigeix al públic. Força solemne i pedant*) Distingida concurrènci', dilecte públic: es ministeri fiscal, que tenc s'honor de representar, se troba enguany amb so gran dilema de no sebre per on començar... És tan grossa s'endemesa que culpa den Camestortes tota sa societat mundial ha sofrit, que se'm fa molt difícil iniciar s'acusació.

PARE: Idò començau com cada any, xerrant des temps.

FISCAL: Des temps? No és des temps, que hem de parlar.
D'això ja se'n cuida en Joanet nostro... De bon principi noltros xerrarem de s'Ajuntament.

PARE: De s'Ajuntament no hi tenc res que dir. Tot ho fa bé.

FISCAL: Ja ho crec que no en voleu dir res! No gosau criticar s'Ajuntament (*es frega el dit polze amb l'índex indicant diners*) perquè vos paga.

PARE: Què mos paga? S'Ajuntament mai mos ha pagat res!

MARE: (*Que fa que no amb el cap. Plorinyant moderadament, encara que amb molta de pena*). Res de res.

FISCAL: A no? I què me'n deis des sopar an es que vos convida? I que me'n deis de sa magnífica panera de productes algaidins que vos fa arribar per Nadal? (*Contudent*) No me negareu que estau en nòmina de s'Ajuntament... (*amb despreci*) Sou uns funcionaris!

PARE: (*Visiblement ofès per l'insult*) Funcionaris? Jo no som funcionari...

MARE: (*Interromp el pare mentre continua dient que no amb el cap. Plorinyant*) Ni jo tampoc. Ai, quina pena més grossa, mira que no ser res.

PARE: (*Continuant*) Si jo fos funcionari, tot lo dia seria per Plaça anant de cafè en cafè.

MARE: (*Plorinyant, encara que d'una manera força moderada*) Jo només vaig a Plaça an es mercat. (*Explicativa*). Cada divendres compr un «pollo a l'ast», un parell de calcetins i unes bragues.

PARE: (*Molt sorprès, a part, a la mare*) Un «pollo a l'ast»? I ara què dius? Mai n'has duit cap, de «pollo a l'ast», a ca nostra. Això t'ho has inventat.

MARE: (*Molesta, al pare, a part*) I lo de ses bragues també. No veus que ho dic perquè se creguin que en duc?

JUTGE: (*Al pare i a la mare*) No xerreu petit. Lo que ha-gueu de dir que ho sentiguem tots. (*Al fis-cal*) Contiuau, senyor fiscal.

ESCENA 2

[Com que, de fet, tot això només ha estat com una introducció d'acudits fàcils que no respon gaire a les expectatives suscitades, continuarem amb el tema polític]

FISCAL: Amb la vènia. Això que heu dit des funcionaris, que tot lo dia són per plaça, és una gran calú-mnia...

PARE: Idò basta fer una volteta pes cafès de plaça qualsevol dematí. Però no vos penseu que només hi ha es funcionaris... També hi trobareu es batle, ses regidores, dues embostes de jubilats i tres o quatre taulades de mares... Tot gent desenfeinada!

FISCAL: Quan deis això vos tirau terra damunt, perquè en Camestortes és es més gran d'aquests desenfeinats que tot lo dia se grata se panxa. És un «vago»!

MARE: (*Que de cop sembla despertar-se. Cridant, enfadada i ben rabent*) Es meu fill no es cap «vago»! (*Més tranquil·la, s'explica*). No fa feina perquè està de baixa per depressió.

JUTGE: Ja ho crec, que està deprimit!, amb totes ses bar-rabassades que ha fet.

MARE: (*Plorant*) Però no hi està per això... En Cames-tortes està deprimit perquè... (*pausa*) perquè és des PP!

FISCAL: Idò, si està deprimit per aixó, encara li haurem de donar s'enhorabona perquè ha aguantat sa barrumbada i no ha presentat sa dimissió.

MARE: (*Plorant*) Perquè no l'han deixat! (*Mira a ambdós costats i a darrera, com per comprovar si hi ha algú escoltant. Parla com si contàs una confidència. Sense plorar*). Volen que sigui cap de llista ses pròximes elec-cions!

FISCAL: (*Incrédula*) Cap de llista? Això segur que és una intel·ligent i calculada maniobra des PSOE!

PARE: I què hi té a veure es PSOE amb so triar es cap de llista des PP? Això que deis és una animalada.

FISCAL: Vos ho pensau. Estic segur que es PSOE vol que en Camestortes sigui cap de llista des PP per veure si a ses pròximes eleccions torna a fer aigo i desapareix d'Algaida. Aquesta maniobra es PSOE ja la fa fer amb Unió Mallorquina i amb so PSM. Qualcú se'n recorda d'Unió Mallorquina? Qualcú se'n recorda des PSM?

PARE: (*Com si hagués acabat de descobrir la pólvora i Amèrica al mateix temps*) Clar, ara ho entenc: si es PSOE és s'únic partit que se presenta, així segur que guanya ses eleccions!

MARE: (*Fort, però parlant-se a ella mateixa*) Au!, ara se posarà a parlar d'eleccions... (*Al pare, enfadada*) I què has d'anar a xerrar d'eleccions, tú que fa tant de temps que no n'has tenguda cap que ja ni t'enrecordes de com són.

FISCAL: (*Disposat a fer una esmerada explicació*) Ses eleccions són...

MARE (*Interrompent violentment el Fiscal. Encara enfadada*). Meam, voleu deixar de parlar d'eleccions. ¿No sabeu que és de mala educació parlar de sa corda a sa casa d'un penjat?

JUTGE: (*Tancant el tema*) Crec, senyor fiscal, que sa mare den Camestortes se refereix a una altra casta d'eleccions. I deixau aquest tema, que me venen basques just d'imaginar-me sa vida conjugal d'aquesta parella (*assenyala als pares den Camestortes*).

FISCAL: (*Al jutge*) Amb la vènia. (*Al'auditori*) Idò com dèiem, en Camestortes, ha estat es braç executor que ha fet que tant el PSM com UM desapareguessin des mapa polític algaidí... Ja no hi és el PSM a Algaida. Ja no hi ha ningú que obertament amb esperit nacionalista defensi sa llengo i sa cultura catalanes, que obertament denunciï ses infraccions urbanístiques, que revisi ses actuacions de s'equip de govern, que faci propostes alternatives. En poques paraules: que faci oposició... I tampoc hi és, ja, Unió Mallorquina a Algaida. Ja no hi ha ningú que... (*el fiscal es queda en blanc. No troba arguments. Dissimula i intenta sortir del pas*). Ja no hi ha ningú que... que... (*de cop troba mentalment la solució. I l'amolla tal com la trobada*). Ja no hi ha ningú d'Unió Mallorquina.

PARE: Però això no és cupa den Camestortes... Es partits desapareixen pequè sa gent se cansa.

MARE: (*Plorant*) Ai, sí! Jo, ara, també me cans molt. Ai! Abans en un dematí podia baixar 10 o 12 vegades a dins es celler de ca nostra... Però ara ja no hi baix mai. És que estic tan cansada!

PARE: (*Enfadat*) Què seràs flor? Això és perquè ara tenim es vi dins des rebost. I, a dins es rebost, sí que hi vas 10 o 12 vegades cada dematí (*fa el gest amb la mà d'empinar el colze*).

ESCENA 3

[Més política de la bona, si és que hi ha política de la bona i si totes aquestes cosetes que comentam és, en veritat, política]

JUTGE: Silenci. No surtigueu des tema. Xerràvem de política. Continuau, senyor fiscal.

FISCAL: Tal com dèiem abans, en Camestortes, amb les seves maniobres d'infiltració secretes, va aconseguir que el PSM i UM desapareguessin de s'escena política. I ara puny dins es PP, un noble partit que ja s'ha vist forçat ...

PARE: (*Interrompent el fiscal*) A fugir a la desbandada. Un poc més i no queda ni s'apuntadora!

FISCAL: (*Amenaçant-lo, dit enlaire. El pare s'espanta*) Alerta amb lo que deis!

JUTGE: (*També amenaçant*) Sí, anau ben alerta! No consentiré que vos fiqueu amb so PP, amb lo malament que ho passa!

FISCAL: (*Reprenent el fil*) En Camestortes puny per ser es cap de llista des PP a ses pròximes eleccions. I ho tindrà bo de fer perquè es «puesto» està venal que bota!

PARE: (*Fora dir res, va fent que no amb el cap*).

MARE: (*Sospirant, il·lusionada*) Ai, es meu fill candidat... És es somni de tota mare.

PARE: (*Que continua fent que no amb el cap*) Crec que anau ben, però que ben errat de comptes. Estic segur que en Camestortes no se vol ni se voldrà dedicar mai a sa política.

FISCAL: A no? I per què?

PARE: (*Alçant un dit. Grandiloqüent, èpic*) Una: perquè en Camestortes creu que per damunt qualsevol actuació pública ha d'imperar s'honradesa.

MARE: (*Acompanyant-se amb un gest amb el braç, com per reafirmar-se més encara. Il·lusionada. Ho contesta fent cançoneta i s'aixeca dreta cada vegada*). Sí senyor, s'honradesa!

PARE: (*Alçant dos dits*) Dos: perquè creu que es polítics han de servir an es poble i només an es poble en cos i ànima.

MARE: (*Igual que abans*) Sí, senyor, amb cos i ànima!

PARE: (*Alçant tres dits*) Tres: perquè en Camestortes creu que sa política ha de servir per dur prosperitat de ses persones i progrés a sa humanitat.

MARE: (*Igual que abans*) Sí, senyor, molt de progrés!

PARE: (*Alçant quatre dits*) Quatre: Perquè creu amb so bé comú i que tots plegats, com un sol cos, podem arribar a fer grans coses!

MARE: (*Igual que abans*) Sí, senyor, moltes grans coses.

PARE: (*Alçant cinc dits*) Cinc: Perquè creu amb la constància, amb la dedicació i amb la feina.

MARE: (*S'aixeca i fa el gest, però perquè no li queda més remei, gens gens ni mica convençuda. Ara ja no és gens contundent*) ... amb la feina!

PARE: Perquè en Camestortes, a costa del poble, no se vol fer ric.

MARE: (*S'aixeca, fa un gest de «mecagondena» i fora dir res es torna asseure frustrada*).

PARE: Perquè en Camestortes creu amb el respecte a les lleis i en el seguiment d'una conducta exemplar.

MARE: (*Ja completament farta del pare i del seu discursset. Fora aixecar-se*) Que sí, que ja t'hem entès.

JUTGE: Sí ha quedat prou clar sa casta de polític que seria en Camestortes si tengués un càrrec públic, si se dedicàs an aquest noble art que és s'exercici des poder.

FISCAL: (*Més pilota que Zapatero amb els del Vaticà*) *Molt ben dit senyor jutge... (Alena fondo. Es prepara per amollar un dels seus discurssets retòrics)*. Es «poder», quina paraula més bella. «Poder», quina paraula més eufònica. Quina paraula més plena d'excelses significacions capaces d'ennobrir la democràcia. El «poder» és el sacrifici parlamentari del poble!

PARE: Tot això són bajanades. ¿Sabeu què és es poder? ¿Sabeu què és? Idò «poder» és poder tenir un bon compte an es banc fora fer-ne ni brot. «Poder» és poder cobrar comissions i fer-te multimilionari amb 4 anys. «Poder» és poder-se comprar un palau a Palma mentre mantens dos pisos a Madrid i fas feina a Washington. «Poder» és dir: «Poble, paga» i dinar de lla-gosta quan et vengui de gust o berenar cada dia a costa des contribuents. «Poder» és que es poble te pagui es polvos com a en Rodrigo de Santos. I lo més important: «Poder» és poder fer sa punyeta an es contraris sempre que et vengui de gust.

MARE: (*Molt, però molt enfadada. Cridant i plorant*) «Poder»!, «Poder»! ¿Què punyetes has d'anar a xerrar tu, de poder, si tu, per molt que vulguis, no pots?. (*Cridant i plorant més fort*). No pots!

PARE: (*Força avergonyit*) Ja ho sé dona, ja ho sé. Però què vols que hi faci: és s'estrès.

MARE: (*Encara enfadada*) S'estrès? S'estrès? Com vols que pensi amb (*pronunciat a la castellana*) «tres» si tu no arribes ni a un!

ESCENA 4

[Algaida i l'Ajuntament, ara d'una manera una mica més directa que abans]

JUTGE: Prou, prou! Silenci. (*A la mare*) Controlau-vos una mica. Senyor fiscal, prosseguiu.

FISCAL: (*Al jutge*) Amb la vènia. (*A Camestortes*) Camestortes t'acús de ser es culpable que, passats dos anys de ses eleccions s'Ajuntament encara no hagi fet res de res.

MARE: (*Al pare, enfadada*) Idò com tu. Res de res.

PARE: Això, senyor Jutge, no és cupa den Camestortes. S'equip de govern de segur que se prepara per fer qualque cosa grossa... (*Petita pausa mentre pensa*) Eh... per exemple: Què no ho sabeu, que tomaran es casal des joves? Volen fer un casal de música!

MARE: O és per això que tomen es «frente»? I jo que em pensava que era perquè es tècnic de joventut no pagava s'hipoteca?

FISCAL: En Camestortes ho embulla perquè tot siguin impediments i problemes i s'Ajuntament no pugui fer coses. Mirau: des de fa molts d'anys no s'atura de posar emperons perquè se construesqui un parc infantil a Algaida. Si ses famílies volen anar amb sos nins a un parc infantil se n'han d'anar... (*ho expressa com si parlàs de l'infern*) a Pina.

MARE: (*Escandalitzada*) A Pina! (*Plorinyant*) Jo no hi aniria per res, a Pina!

PARE: Però això se solucionarà ben aviat... Com que a cas batle els hi han duit una nina, no estarem molt de temps a tenir un parc infantil així com toca a Algaida.

MARE: I nom Coloma i és guapa, guapa com sa mare...

FISCAL: En Camestortes també és es culpable que es carrers d'Algaida estiguin tan bruts.

PARE: Com que ses madones ja no els grenen

MARE: (*Contudent, alçant el braç*) Uep! Alto. Jo si que el gren, an es carrer. I qualque dia, fins i tot pas s'aspirador!

FISCAL: Es carrers d'Algaida estan plens de papers, i per moltes voreres ja hi ha una herba que fa més d'un pam.

PARE: És que enguany ha plogut molt i, ja se sap, tot creix.

MARE: (*Al pare, una altra vegada contudent, alçant el braç*) Uep, això que tot creix no és vere... perquè tu, res de res. (*Enfadada*) Res de res!

JUTGE: Senyor fiscal, anau acabant que jaestic ben cansat.

FISCAL: Resumint, en Camestortes és es culpable de què s'ajuntament només faci projectes i projectes i enrevolti i enrevolti però que no arribi a cap realització concreta. S'havien d'obrir carrers, i es carrers no s'han obert. S'havia de solucionar es problema des trànsit, i es problema no s'ha solucionat. S'havia de fer un passeig peatonal a sa carretera i, en sabeu res, des passeig?

PARE: Tot això és cosa de polítics... Molt de prometre però a s'hora de sa veritat, res de res.

MARE: (*Quan sent «res de res» pega una revinglada. El pare li fa una senya perquè ho deixi córrer i no faci cap comentari, com si no hagués dit res*).

FISCAL: Culpa den Camestortes, sa desídia des nostros governants ha arribat a límits insospitats. Per exemple: Algaida ostenta el dubtós honor de tenir es rècord de sa inauguració més llarga del món.

PARE: Ara no sé de què xerrau.

FISCAL: Idò xerr des Centre de Dia per a Persones Majors des carrer pare Pou. El varen inaugurar fa dos anys en plena campanya electoral i encara no ha entrat en funcionament. D'aquest pas es primers que el faran servir seran es nins que ara van a s'escoleta.

PARE: D'això és meu fill n'és innocent. A més, ara aquest Centre de Dia no és de s'Ajuntament, el gestiona sa Mancomunitat des Pla.

FISCAL: Idò també se llueix, sa Mancomunitat...

JUTGE: (*Tallant, inflexible*) Senyor Fiscal, deixau fer sa Mancomunitat i passau immediatament a una altra cosa que valgui la pena.

ESCENA 5

[El monòleg de sa mare]

FISCAL: Idò parlarem des PSOE. Culpa de totes aquestes maniobres ocultes den Camestortes que han ocasionat sa desfeta de tots es partits de s'oposició, es PSOE viu uns moments molt dolços. Governen a Algaida, governen a sa comunitat i governen a s'estat. Van pes carrer més enravenats que s'espasa d'un torero.

PARE: Què ho trobau raro? Com no voleu que vagin enravenats si guanyaren totes ses eleccions?

MARE: (*Alpare, plorinyant*) Ja t'hi podries fer tu, des PSOE, a veure si guanyes qualque elecció... Perquè fa molt de temps que res de res. (*De cop s'enfada molt*) Res de res!

PARE: (*Que es fa el sord*). Podran anar tot lo enravenats que volgueu, però de dobbés (*fa un senyal inequívoc, com passar-se dos dits per la cara*) n'arriben tants com si encara governés n'Aznar.

FISCAL: Protest!

JUTGE: Protesta acceptada. El nom del senyor Aznar és intocable.

MARE: (*Quan sent el nom, fa un gran i sorollós sospir d'enamorada*).

PARE: (*Que no es pot reprimir*) Vatuadell! Amb això estic d'acord. Juntament amb en Bush estan tan coberts de glòria que poden.

FISCAL: Com gosau parlar així de n'Aznar.

MARE: (*Fa un altre gran i sorollós sospir d'enamorada*)

JUTGE: Vos avís... No pronuncieu el nom de n'Aznar en va, que vos hi faré esser. És intocable, n'Aznar!

MARE: (*Un altre gran i exagerat sospir. Amb la vista perduda dins l'infinit i amb el cap ple d'imatges libidinoses, comença a parlar tota sola, completament aïllada del que succeeix a la sala*). N'Aznar, (*un altre sospir*)... Quin homo. I si ja era guapo amb sos mostatxos, ara que se'ls ha afaitat me lleva s'alè... Aquell morret depiladet... Mmmm! I quan el veig per sa tele que surt, i que mira amb aquells ulls perduts... Ai, i ara que se deixa es cabells llargs pareix tot un jovenet de 40 anys... Saps que hi està, de guapo, amb aquells cabellots greixosos tall d'espalla... (*torna sospirar*)...

JUTGE, FISCAL, PARE: (*Tots els personatges s'han quedat paralizats escoltant els desvaris de la mare. La miren espantats, totalment sorpresos, amb els ulls ben oberts, fora donar crèdit al que han sentit. La mare de cop torna a la realitat i se troba observada. Vol dissimular i comença a parlar atropelladament per intentar sortir del pas*).

MARE: I sí, era lo que me deia na Polita. Na Polita és sa meva pentinadora. Bé ara els hi diuen perruqueres, però abans, quan jo era petita, els hi deien pentinadores. És un nom guapo, pentinadora... Jo li deia: «An es cabells llargs, val més rentar-los poc». «Noooo, cada dia else pots rentar», me contestava, na Polita, que en sap molt. Però jo no som molt de rentar-me. Es cabells vull dir. eh? perquè lo altre, un pic per setmana. I basta. N'hi ha ben abastament amb un pic per setmana, que només se renten es bruts... És que en sap molt, na Polita... En sap tant que també agafa homos. Bé, eh! per tallar-los es cabells. No vos pensàssiu. Sa gent xerra i allò que se va dir des seu veinat i ella no era vera. Sa gent xerra molt. Tot lo dia xepa-xep, xepa-xep... A ella només li agraden ses dones. (*Comença a atabalar-se*). No! Vull dir que ses dones no li agraden. Li agraden ets homos, però és de dones, ella. Però a ses dones només per fer-lis ses piules i an es homos per tallar-lis es cabells. En ets homos els hi talla es cabells, a qui vulgui eh? perquè no else talla a qualsevol que passa pes carrer... Ha d'en-

trar a sa seva perruqueria i ha de dir: vull que me talleu es cabells. I ella es hi talla. És molt obedient, na Polita. Però si un homo entra i li diu: Polita, depila'm, ella tot d'una diu que no. No, no, no. Que només depila dones, perquè és molt selectiva amb allò que hi ha un pam davall es centi' i que ara s'usa molt pelat. O amb poc pèl... Mirau! I quan jo era jove pareixia que hi dúiem un moix. I si un homo vol depilar-se que se depili ell però. (*Comença a estar molt atabalada. No sap com acabar*). Però ets homos no aguanten ses estirades... Mirau que depilar-se... Na Polita diu que és una moda i que és millor un poc pelut, (*S'atura. Pausa mentre pensa per on ha de continuar*) perquè allà on hi ha pèl hi ha alegria perquè es pèl és humà... (*Pausa*) I na Polita... (*com que no sap com sortir-se'n, per acabar, se gira de cap al pare i li crida, de sobte*) Però tu, res de res!

ESCENA 6

[Continuam parlant d'Algaida. Ara és el moment del clàssic topadís:
l'Església]

JUTGE: Prou. Deixau aquest tema i anau acabant.

FISCAL: Amb la vènia. Camestortes, jo t'acús de ser es culpable que es Bisbat de Mallorca no cedís sa Rectoria an es poble d'Algaida.

PARE: Ara tornau retreure això? D'això ja l'acusàreu l'any passat!

FISCAL: I es ministeri fiscal no se cansarà de reiterar-ho. Ses nefandes maniobres den Camestortes embullaren ben embullat s'enteniment des grans vicaris des Bisbat.

PARE: Anau ben errat. Es qui embullaren sa troca de bon de veres i posaren excuses de mal pagador varen esser es des Bisbat i no volgueren cedir sa Rectoria an es poble d'Algaida perquè s'Ajutament hi fes un s'espai per a ses Persones Majors i hi obrís es jardinet perquè hi jugassin es nins.

FISCAL: Això que feis es demagògia barroera. Supòs que en teniu proves, d'això que deis.

PARE: Cap ni una!

FISCAL: Idò callau!

PARE: No callaré, a vatua el món. Meam si me sabeu respondre an això: Com mos hem de comportar, ets algaidins, ara? Què els hi hem de contestar quan es Bisbat mos demani una ajuda per arregar una altra vegada sa teulada de l'esglèsi'? O què els hi hem de contestar quan mos demanin dobbés per restaurar es retaule de l'altar major?

MARE: (*Que s'envalentona i, fora obrir boca fa un gest obscè amb la mà*)

JUTGE: (*La renya, a la mare*) No sigueu irreverent!

PARE: Digau! Digau què haurem de contestar quan d'aquí a un parell d'anys es mateixos vicaris que ara no ens han volgut deixar sa Rectoria ens demanin ajuda per reformar sa Rectoria perquè s'esbuca?

JUTGE: (*Molt enfadat. Absolutament contundent*) Ja n'hi ha prou! Vos llev sa paraula per blasfem i per acusar injustament sa jerarquia catòlica. Vull dir, com a desagravi, i que consti en acta, (*amb grandiloqüència*) que tots es nostros dirigents diocesans són uns homos que sempre s'han caracteritzat per estimar, amb especial dedicació, tot es seu patrimoni. I que han acceptat i acceptaran pes segles des segles totes ses aportacions econòmiques que es poble piadosament els hi pugui fer. I llavonses, sense comprometer-se a res, faran lo que els hi doni la santa gana. Amén.

FISCAL: (*Molt pilota. Entusiasmat*) Amén.

ESCENA 7

[Ha arribat el moment de parlar de la famosa crisi]

JUTGE: Bé, idò, prosseguiu.

FISCAL: Camestortes, jo t'acús de ser es culpable d'haver provocat sa greu crisi econòmica mundial que ara tots patim.

PARE: Ves ara! No hi deu haver molta de crisi si ets amos des bancs se reparteixen beneficis.

FISCAL: Beneficis? Hi ha bancs que si no haguessin rebut s'ajuda des seus respectius governs haurien fet «quiebra».

PARE: Tot això me faria rialles si no fes tanta de pena.

MARE: Sí, pena. Ai quina pena més grossa que tenc!

FISCAL: Sa situació és ben greu i es bancs ho estan passant moooolt malament.

PARE: Es bancs me la bufen! Noltros, es poble, si que ho passarem malament. Es bancs lo que fan és riure-se de noltros... I si no me creis, meam, senyor fiscal, digau-me com se menja això. Vos posaré un cas: L'any passat vàrem haver de canviar sa teulada de sa soll des porcs perquè passava per ull...

MARE: (*Interrompent la narració del pare*) I també vàrem fer un banyo a baix.

PARE: (*Escandalitzat, a la mare, a part*) Calla! No ho diguis, això des banyo, que no teníem permís de s'Ajuntament.

MARE: (*Fa un senyal, com un infant, i es tanca sa boca amb una cremallera imaginària*).

PARE: (*Reprement el fil de la seva narració*) I ja se sap, quan entren picapedrers a una casa amb so «ja que hi som», per poder acabar s'obra vaig haver de fer una hipoteca damunt sa casa. A quaranta anys i amb una aval de quatre finques.

FISCAL: Això és que deguéreu demanar molt de dobbés!

PARE: Pots pensar! Es crèdit tot sol no era molt gros, però el vaig haver d'engrandir per poder pagar ses comissions des banc, sa minuta des notari i ses deu o dotze valoracions que em feren de sa casa.

FISCAL: Idò crec que vos varen prendre es pèl.

PARE: I ben pres! Però bé, me conform. Consent en pagar i callar, maldament sigui fotut i banyut, però lo que no puc sofrir de cap de ses maneres (*se sulfura*) és que ara es govern ajudi es bancs que entren en «quebra» amb dobbés públics des nostros impostos. A vatua el món (*s'enfada més*). Això és com si pagàs dues vegades an es bancs. És una vergonya. I llavonses encara se reparteixen beneficis!

FISCAL: No vos enfadeu, que tanmateix tenen sa pella per es mànec.

JUTGE: I fan anar s'oli allà on volen. Sempre ha estat igual i continuarà essent igual.

PARE: I lo pitjor, diuen, encara està per arribar. S'atur no s'atura de créixer.

FISCAL: Així és, en Camestortes és es culpable que de cada vegada hi hagi més gent desocupada... Sa situació comença a ser crítica.

PARE: I sempre n'hi ha hagut de desocupats que no volen fer feina.

FISCAL: Sí però també n'hi ha que sí, que en volen fer i no en tenen.

PARE: Per tots aquets jo tenc sa solució perquè poden ajudar a s'Ajuntament, o an es qui sigui, a arreglar d'una vegada per sempre un parell de coses que sempre van malament per Algaida: Per exemple: es trànsit. Podem fer tots es desocupats municipals

FISCAL: Quin desbarat!

MARE: (*Ofesa*) No és cap desbarat! Sa gent quan veu es municipals fan més bonda.

PARE: O asfaltar es camins de fora vila per tapar d'una vegada tots es clots.

FISCAL: Però això ja ho fan. Han asfaltat es camí de na Bubota.

MARE: Això és perquè es batle hi passa per anar a Son Lluc!

PARE: O podrien obrir bars quan es de Plaça tanquen per descans o per vacances.

FISCAL: Tothom té dret a descansar.

MARE: Però ja té collons haver d'anar a un bar de sa carretera per prendre un cafè perquè tots es bars de plaça estan tancats.

PARE: O podrien dur-se'n es caramull de rodes de cotxo velles que hi ha a ses Regates, perquè és una vergonya que en 10 anys no s'hagi solucionat aquest problema.

FISCAL: Hagués estat més bo d'arreglar si es primer dia que varen començar a fer es caramull s'Ajuntament hagués estirat ses orelles an es responsable.

PARE: Amb això estic d'acord.

MARE: (*Plorant*) I que no és guapo, quan se gent està d'acord?

JUTGE: Prou de beneitures i d'ensabonar-vos mútuament. Continuau amb so procés.

ESCENA 8

[A la fi surt l'esperadíssim tema del Cola Cao]

FISCAL: Amb la vènia. Camestortes Tortes, jo t'acús d'haver fet creure a tot Mallorca... Què dic a tot Mallorca?, a tot el món! que semblant caixes de Cola Cao hi neixien dobbés a dedins.

MARE: (*Molt disgustada*) Ai, ai, ai... No me digueu això! No me digueu això!, que en tenc un disgust gros.

PARE: (*Que ja sap la història i s'espera i s'imagina el pitjor. A la mare*) Crec que si els hi contes encara te trobaran més curteta de lo que ets.

MARE: (*Ofesa*) Curteta! Curteta! Jo no crec que ses Soprano siguin gens curtetes. Ho sabien bé, lo que feien.

PARE: (*A la mare*) Elles sí que sabien lo que feien, però ni tu ni en Camestortes ho heu sabut mai.

MARE: (*Que agafa aire per contestar però es refà. Acota la vista, derrotada*) I potser encara tindràs raó (*Se posa a plorar*).

PARE: Ves si la tenc! Ja te vaig dir que anassis viva i te fixasis on en Camestortes enterrava sa capsa de Cola Cao.

MARE: I hi vaig anar. Per recordar-mos en Camestortes la va semblar davora una col... (*Plora*) Però fora voler la vaig collir per fer bollit... I ara no sabem on és, sa capsa.

PARE: (*Un poc més comprensiu*) Dona, més o manco si que te'n deus enrecordar.

MARE: (*Plorant*) En Camestortes ja alçat mig hortet. Ha cavat per tot i no la trobam.

PARE: (*Consolador*) Bé, au, no hi pensis més. Només hem perdut una capsa vella de ferro...

MARE: Una capsa vella, una capsa vella, diu... Ai si ho sabessis!

PARE: Que he de «sebre»?

MARE: Que en Camestortes no va enterrar sa capsa buida... A dedins hi havia es fil i ses 'gules de cosir sobrassades.

PARE: (*Atabalat*) I ara què dius? Ses 'gules? Ses 'gules de cosir sobrassades que me va deixar mumareta com a herenci'?

MARE: (*Que assenteix amb el cap*) I es fil... I sa 'gulla grossa de cosir camaiots!

PARE: (*Que no pot donar crèdit al que sent. Cridant*) Sa des camaiots! (*Es posa les mans al cap*). Sa des camaiots! Oh, déu meu! (*Es gira de cap a en Camestortes i allarga les mans de cap a ell amb la intenció d'agafar-lo pes coll. La mare l'atura*) És que t'ofegaré, bandararra. Me'n fas una darrera s'altra!

MARE: (*Que fa el gest amb la mà morta volent dir que s'ho està prenent molt malament*) Però encara no he acabat.

PARE: O és que encara n'hi ha més'

MARE: (*Plorinyant*) Sí... En Camestortes, amb sa més bona intenció del món, perquè es dobbés fessin més via a tornar grossos, hi va posar llavor...

PARE: Llavor? Què vols dir amb això?

MARE: Que va posar un parell de dobbés a dins sa capsa abans d'enterrar-la.

PARE: (*Molt enfadat*) És que han de ser collós! (*Es resigna, però*). Res, deixem-ho córrer. Me sap més greu per ses 'gules, que eren un record familiar, que per 4 euros.

MARE: És que no eren 4 euros...

PARE: (*Es posa les mans al cap, perquè, viu com és, el pare, es veu venir el desastre que, evidentment, succeirà*).

MARE: (*Amb precaució*) Eren es dobbés negres de ses vuit quarterades que vàrem vendre l'any passat per fer-hi aquells adossats.

PARE: (*Atacat*) És que me'l carregaré. Beneit! (*El pare perd els papers. No sap què ha de fer. S'arromanga i es desarromanga. S'embotona la jaqueta i se la desembotona. Ara va a investir en Camestortes, ara es conté*).

MARE: (*Sense dir res, intenta calmar el pare*).

FISCAL: Tranquil, posau-vos tranquil.

JUTGE: Alenau fondo.

PARE: (*Quan sembla que s'ha calmat una mica, inesperadament, d'una manera molt ràpida s'acota i es treu una sabata. L'alça a l'aire mentre crida*) Colló amb anses! Jes! Com a en Bush (*Tira la sabata al cap den Camestortes*).

JUTGE: Prou! Prou! (*Amenaçant*) Si tornau fer res an en Camestortes vos processaré a vós per desacatament an es tribunal. Vos prohibesc xerrar den Busch, que déu tengui a la glòria.

ESCENA 9

[Més coses i cosetes d'Algaida]

JUTGE: (*Anant per feina, sense pompositat*) Senyor fiscal, prosseguiu.

FISCAL: Amb la vènia. Camestortes, jo t'acús de ser es responsable des robatoris a ses paradetes dets artesans es dia de sa Fira d'Algaida.

PARE: No va ser culpa den Camestortes. És que no hi havia vigilànci'.

FISCAL: Com, que no hi havia vigilànci'? Hi havia sa gent de Protecció Civil!

PARE: Idò, ja vos ho he dit: no hi havia vigilànci'. Se diuen Protecció Civil perquè protegeixen. Si sa seva feina fos vigilar, se dirien Vigilànci' Civil.

MARE: O Guàrdia Civil!

JUTGE: Està prohibit, en aquest judici, anomenar aquest cos!

FISCAL: A més, no se'ls pot criticar de cap de ses maneres perquè va esser justament sa Guàrdia Civil que amb una horeta va haver trobat tots es lladres.

PARE: Senyor fiscal, aquest robatori, an es final, va esser només una malcriadesa de jovenots.

FISCAL: Però no deixa de ser un robatori...

JUTGE: (*Interrompent-lo*) Senyor fiscal.

FISCAL: Digau, senyor jutge.

JUTGE: Acabau ja amb ses acusacions. Ja no puc pus perquè estic tan cansat com si hagués estirat un carro carregat de terra roja per sa carretera de Porreres. Relatau ràpidament sa darrera acusació.

FISCAL: (*Al jutge*) A les seves ordres. (*A l'auditori*) En Camestortes ha fet moltes dolenties aquest any ocasionant que ses coses a Algaida no vagin d'allò més bé. Per exemple: un poc més i ha aconseguit que, enguany, no se celebràs aquest judici.

PARE: Sa gent que hi ha estat des de ets inicis està cansada, i no hi ha gent nova que hi vulgui participar.

MARE: (*Despectiva*) Ala! I que ho trobes «raro». Només me faltaria anar a perdre es temps fent un guió i ensaiant dies i dies per llavonses sortir a fer sa representació... Tenc moltes altres feines.

PARE: Idò sa festa den Camestortes ja pega ses darreres esperonades. Tanta sort que enguany s'ajuntament, amb molt d'agraïment, mos convidarà a sopar a tots es participants a un lloc on encara no han anat mai, mai, mai.

MARE: Sí, a un restaurant que es seu nom no comenci ni per 1, ni per 2 ni per 3.

JUTGE: De totes maneres, no passa res, si desapareix, en Camestortes.

FISCAL: Ja ho crec que passa! Mirau es mal de panxa que tenen molts perquè enguany, cupa den Camestortes, no s'ha fet es torneig de truc. I feia quinze anys que s'organitzava!

MARE: Ai sí, quina llàstima. Amb lo bé que m'anava que cada dimarts aquest (*assenyala el pare*) se n'anàs a jugar a truc en lloc de quedar roncant an es balancí davant sa tele. (*De cop se sulfura*). Perquè sí, molt de roncar i molt de descansar perquè de lo altre, res de res!

FISCAL: Ja n'estic tip d'aquest tema. No sabeu que venen pastilles per curar es «res de res».

MARE: Ai, ai! No me xerreu d'aquestes pastilles. No me xerreu d'aquestes pastilles (*se torna a posar a plorar desconsoladament*) que enguany han duit sa desgràci' a ca nostra.

PARE: (*Capeja*).

FISCAL: Idò sí que sou raras, perquè aquestes pastilles lo que solen dur és s'alegria a ses cases.

PARE: (*Tot orgullós*) Sí, si s'alegria sí que la va dur un dia.

MARE: (*Remolesta*) Però només un!

PARE: Perquè llavones es quatre pots de Viagra varen desaparèixer. I jo de tot d'una me pensava que era cosa den Camestortes, però no!

MARE: (*Se posa a plorar exageradament*): Aaaaaaaaah!

PARE: Ja pots bramar, ja! (*Il'amenança*) I si torn sentir dir «res de res» és que t'ofegaré.

MARE: Aaaaaaaaah! Jo ara no plor per això.

PARE: Idò perquè plores?

MARE: Perquè tenc pena.

FISCAL: I de què teniu tanta de pena?

MARE: Des porc que engreixàvem per fer matances.

JUTGE: Des porc? Què hi té a veure es porc amb això?

MARE: Idò que va tornar blau i se va morir!

PARE: Fotre, com no s'havia de morir si li donares de cop es quatre pots de Viagra.

MARE: Perquè me pensava que eren ses vitamines que li havia receptat es manescal. Com que no sé llegir!

FISCAL: (*Sorprès*) Sou analfabeta!

MARE: Sí, som analfabeta, però tampoc sé llegir...
Aaaaaaaah! Però sa desgràcia encara no
acaba aquí.

FISCAL: Idò sí que dura.

PARE: (*Ben conscient que fa un acudit moooooolt dolent*) Sí que la
hi tenia, ben dura.

JUTGE: (*Renyant el pare i el fiscal*) Silenci. Deixau que sa
dona continui. Vull saber com acaba, això.

MARE: Idò que vàrem voler aprofitar es porc.

FISCAL: Però això és una greu falta d'higiene.

MARE: (*Que s'atura de plorar*) Pot ser que no hi fos, n'higi-
ene, però lo que hi ha és una crisi ben grossa.

PARE: (*Explicatiu*) No estàvem ni estam per tudar un
porc... Amb lo bo que anava.

MARE: (*Que se torna a posar a plorar i reprèn es fil del que explica-
va*). I sa sobrassada, ai quina pena, sa sobrassada
enguany mos ha tornat blava.

FISCAL: Fotre! No deu fer gens de menagera!

PARE: (*Alçant les espatles*) Psse! De tot d'una no, però lla-
vonses...

MARE: Ai, ai, ai...! Però sa desgràcia encara no s'acaba
aquí...

JUTGE: (*Irònic*) Jo no ho crec possible, que hi pugui haver una desgràcia més grossa que aquesta...

MARE: Idò si. Idò sí. I una desgràcia grossa, ben grossa. Perquè (*es refereix al pare*) ja en pot menjar, de sobressada blava, ja en pot menjar perquè tanmateix, llavonses, RES DE RES!

QUARTA PART

La Comdemna

JUTGE: (*Taxatiu*) Ala, ja n'hi ha prou. S'ha acabat. (*Prenent un to molt circumspecte*). Feta aquesta enèsima inculpació, hem acabat de llegir es càrrecs que es ministeri fiscal imputa a n'en Camestortes. Sumarium finitus est. Deo gratias.

ARRUAL i FISCAL: Amén.

ARRUAL MAJOR: Algaida, dia 21 de febrer de l'any de nostre senyor de dos mil nou. Ha comparegut davant aquest magne tribunal en Camestortes Tortes, fill de son pare i sa mare, acusat de ser es causant de tots quants mals han ocorregut a la

vila d'Algaida aquest darrer any. Aquest magne tribunal ha pogut escoltar ses nefandes acusacions dites pes ministeri fiscal en contra d'en Camestortes. Ara es senyor Jutge deliberarà i dictarà es seu infal·lible veredicte.

(El Jutge es posa les mans al cap com si pensàs, Acluca els ulls. Es grata els cabells i s'està una estoneta meditant).

Senyor Jutge, ja teniu es veredicte?

JUTGE: Sí, el tenc.

ARRUAL MAJOR: ¡Au idò, aixecau-vos tots drets! *(Tothom s'aixeca)*. ¿Senyor Jutge, quin es es vostre veredicte?

JUTGE: *(Molt solemne)*. Com a Jutge Principal d'aquest magne tribunal declar en Camestortes Tortes *(pausa)* culpable de tots els crims, felonies i faltes que ha estat acusat.

(EL pare es posa les mans al cap. Les dones comencen a plorar. Tots els assistents fan cara molt trista).

MARE: *(Plorant desconsolada)* ¡Ai fill meu! ¡Fill meu, on t'he de veure!

(EL seguici consola la mare)

ARRUAL MAJOR: I en conseqüènci' d'haver estat declarat culpable de tots es càrrecs, senyor Jutge, ¿quina és sa pena que imposau a n'en Camestortes?

JUTGE: A resultes d'haver estat declarat culpable, condén en Camestortes a sa pena capital. (*Crits de la mare desesperada*) Camestortes Tortes, pels crims i faltes comeses a Algaida durant es darrer any seràs executat ara mateix (*La mare té un acubó. Desesperació general dels familiars*). La pena ha estat dictada. Arrual Majors, que se complesqui sa sentènci'.

ARRUAL MAJOR: Au, arruals.

CINQUENA PART

L'execució